ҲАММА ЕРДА ЧИГИТ ЭКИШНИ КУЧАЙТИРИБ ЮБОРАЙЛИК

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 69 (4528).

7 АПРЕЛЬ ЖУМА 1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

- ИЛҒОР ХЎЖАЛИКЛАР ВАҚТДАН, ТЕХНИКАДАН ТЎЛА ВА УНУМЛИ ФОЙДАЛАНИБ, ЧИГИТ ЭКИШНИ ҲАР ТАРАФЛАМА КУЧАЙТИРМОҚДАЛАР. ЛЕКИН ПИСКЕНТ, ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШ ИШЛАРИНИНГ БОРИШИ ТАЛАБГА ЖАВОБ БЕРМАЙДИ.
- ВАҚТ ҒАНИМАТ, ҚУЛАЙ ФУРСАТ ЎТИБ БОРМОҚДА. БАРЧА КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРДА ЭКИШ АГРЕГАТЛАРИ УНУМЛИ ИШЛАСИН. БЕЛГИЛАНГАН ГРАФИКЛАР ОШИРИБ БАЖАРИЛСИН.
- ХАЛҚИМИЗДА ЭРТА ЭКСАНГ, ЭРТА ЙИҒАСАН, ДЕГАН МАҚОЛ БОР. ШУНГА АМАЛ ҚИЛИБ, ИШ СУРЪАТИ ВА СИФАТИНИ ТОБОРА ОШИРАЙЛИК.

15 АПРЕЛЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК

ВАТАНПАРВАРЛИК НАМУНАСИ

Социалистик Чирчиқ меҳнаткашлари Бутуниттифоқ шанбалик кунида ватанпарварлик ғайрати билан уюшқоқлик ва ташаббус кўрсатиб меҳнат қилишмоқчи.

Шаҳардаги барча саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, маданий-маиший муассасалар, қўйингки, барча меҳнаткашлар меҳнат постларида туриб минерал ўғитлар, турли-туман машиналар, кенг истеъмол товарлари, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарадилар. Шу куни минерал ўғитлар ортилган бир неча эшелон пахта далалари томон йўл олади.

Чирчиқ электрохимия ва Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ва иссиққа чидамли металлар комбинатларидаги айрим цех, смена ва бригада коллективлари, минглаб ишчилар шанбаликда топшириқни 110—120 процентдан бажаришга аҳд қилдилар.

Бинокорлар шанбаликда объектлар қурилишини давом эттирадилар. Фақатгина 225—УНР бинокорларидан 600 киши қатор саноат объектларини бунёд этиш билан банд бўлади.

Т. ЎРУНОВ,
Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ЎЗБЕКИСТОНДА АРМАНИСТОН КУНЛАРИ

Ўзбекистонда Арманистон кунлари бошланди. Бу воқеа СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишланган. Халқлар дўстлиги байрамида иштирок этгани қардош республика делегацияси келди. Бу делегацияга Арманистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири К. Л. Даллакян бошчилик қилмоқда.

Сурхондарёда дастлабки учрашувлар бўлди. Арманистон намоёндалари Термиз билан танишиб чиқдилар.

Кун охирида, халқлар дўстлигига бағишланган катта кеча вақтида арманистонлик меҳмонларни шаҳар вакиллари самимий табриклашди.

Делегация раҳбари К. Л. Даллакян шодиёна кутиб олганликлари учун ўзбек дўстларига қизғин ташаккур изҳор этди.

Кеча иштирокчилари учун концерт берилди.

ЮБИЛЕЙНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Акмал Икромов номли колхоз пахтакорлари чигит экишни уюшқоқлик билан олиб боришмоқда. Колхознинг Д. Хусанов бошлиқ бригада деҳқонлари бу муҳим кампанияни қисқа муддатда тугаллашга аҳд қилишган. Ҳозир бригада далаларида экиш агрегатлари тинимсиз ишлаяпти. Суратда: далада чигит экиш пайти.

А .Мальцев фотоси.

ҚАШҚАДАРЁ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ШАРАФЛИ ИШИ

ҚАРШИ, 5 апрель (ЎзТАГ). Бугун Қаршида Қашқадарё область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлди. Йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Қарши магистрал каналига сув қўйишни жадаллаштириш тўғрисида»ги қарори қандай амалга оширилаётганлигини, область меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили учун олган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигини муҳокама қилдилар. Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғойибов доклад қилди.

Сўзга чиққан нотиқлар Қарши чўлига сув чиқаришни жадаллаштириш ва қўриқ ерларни ўзлаштириш ишлари суръатларини ошириш областдаги барча партия ташкилотларининг шарафли иши эканлигини таъкидладилар.

Актив йиғилишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министри Е. Е. Алексеевский нутқ сўзладилар.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. М. Матчонов, республика Министрлар Советининг раиси Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари С. В. Засухин иштирок этдилар.

Йиғилиш, қатнашчилари «Қаршистрой» бошқармаси коллективининг 1972 йил учун олган мажбуриятларини маъқулладилар.

ЧИГИТ ЭКИШ ҚИЗҒИН

ОҚҚЎРҒОН (ўз мухбиримиздан). Баҳор шамоли далалар бўйлаб эсиб турганда деҳқон уйида ўтиролмайди. Баҳор ошиғи деҳқон шу кунларда қиши билан кимсасиз ётган кенг далаларни тўлдириб, катта ва эзгу умид билан меҳнат қилмоқда. Мўл ҳосил учун она ер бағрига барака уруғи қадамоқдалар.

Оққўрғондаги С. Сегизбоев номли совхозда хўжаликнинг етакчи тармоғи бўлган пахтачилик соҳасидаги ишлар бултур ҳеч кимни хурсанд қилмади. Об-ҳаво жуда қулай келишига қарамай, пахта тайёрлаш плани бажарилмади.

Совхоз коллективи шу доғни ювиш учун ҳозир катта иштиёқ ва кўтаринки руҳ билан меҳнат қиляпти. Бу йил 8745 ўрнига 10 минг тонна «оқ олтин» етиштиришга, ҳар гектар ерда ҳосилдорликни 3 центнер оширишга аҳд қилинган. Шунинг учун пахта майдонларини чигит экишга сифатли тайёрлаш, ер намини сақлаб қолиш ишига алоҳида аҳамият берилмоқда. Бунинг учун техника воситаларидан унумли фойдаланилаётир.

Совхозда 3685 гектар пахта майдони бор. Унинг деярли ҳаммаси бир қатор борона қилиб чиқилди. Чигит экишдан олдин ерни текислашнинг аҳамияти ҳаммага маълум. Совхоз механизаторлари шу кунга қадар 939 гектар майдонни техника билан текислаб қўйдилар.

Совхозда чигит экишга қадар беда, маккажўхори, суданка, лавлаги экишга ҳам алоҳида эътибор берилди. 207 гектар ерга беда, 20 гектар ерга суданка, 30 гектар ерга маккажўхори ва лавлаги аралаштириб, 20 гектар ерга маккажўхорининг ўзи экилди. Бундан ташқари бедапоялар борона қилиниб, сийрак жойларига қайта уруғ экилди. Хуллас, чигит экилгунча қилиниши лозим бўлган ишлар асосан бажариб қўйилди.

Расул Саминжонов бошлиқ биринчи бўлимдаги Раҳмат Роҳатов, Мирзакарим Ғафуров бошлиқ 5-бўлимдаги Эркин Эргашев бошлиқ бригадада биринчи бўлиб чигит экишга киришилди. Дастлабки куни ўн гектарга яқин ерга чигит экилди.

— Бултур совхозимизда кечпишар 159 навли чигит кўп экилган эди, — дейди совхоз директори Ғоипов, — у бизнинг шароитимизга тўғри келмади. Бу йил 1520 гектар ерга «Тошкент—3» навли чигит 90х20 схемасида экилади. Қолган еримизга 47—27 ва 108—Ф навли чигит экмоқчимиз. Хўжалигимизда 55 сеялка ва бошқа техника воситалари бор. Биз чигит экишни 8 кунда тўла тамомламоқчимиз.

«Ленинобод» колхози Оққўрғон районидаги юқори ҳосилли пешқадам хўжаликлардан бири. Бу ерда ҳам чигит экишга ҳар тарафлама тўла тайёрлик кўриб қўйилган. Колхознинг айниқса қир ерлари чигит экишга яхши етилди. Қирдаги Қултой Тиловбердиев бошлиқ бригада аъзолари биринчи бўлиб чигит экишни бошладилар. Улар дастлабки куни 6 гектар майдонга барака уруғи қададилар.

— Биз пахта майдонимизнинг деярли 70 процентини ҳайдовдан кейин куздаёқ текислаб қўйган эдик, — дейди Карл Маркса номли колхоз партия ташкилотининг секретари Раҳимжон Ҳакимжонов— ҳозир эса нам сақлаш учун ҳамма еримизни борона қилиб бўлдик.

Карл Маркс номли колхоз пахтакорлари ҳам чигитни тезроқ экиб олишга интилмоқдалар. Исмат Беркинбоев, Мамат Умбетов бошлиқ бригада аъзолари чигит экишни биринчилар қаторида бошлаб колхозда пешқадамлик қилмоқдалар.

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ИРОҚҚА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси 6 апрелда Москвадан Ироққа жўнаб кетди. Делегация Шимолий Румайладаги биринчи йирик миллий нефть кони фойдаланишга топширилиши муносабати билан бўладиган тантаналарда қатнашади.

Внуково аэродромида делегацияни Д. С. Полянский, М. С. Соломенцев ўртоқлар, бошқа расмий кишилар узатиб қолдилар. (ТАСС).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 6 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунлик ўсиш, учинчи стун — мавсум бошидан бери (процент ҳисобида).

Юқори Чирчиқ	3,6	9,8
Янгийўл	3,2	5,9
Оққўрғон	3,5	3,5
Бекобод	3,5	3,5
Бўка	1,3	1,4
Ўрта Чирчиқ	0,7	0,7
Пискент	0,5	0,5
Область бўйича	2,4	3,2

АШУЛА БАЙРАМИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республикада ашулачилик санъатини янада ривожлантириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда бу санъатнинг ролини ошириш мақсадида ҳар йили ашула байрами ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу байрам халқларнинг ленинча дўстлигини, Октябрь қаҳрамонларини, коммунизм қурувчиларнинг жўшқин бунёдкорлик меҳнатини, севикли Ватанимизнинг қудратини тараннум этиши керак. Ана шу байрамда халқ қўшиқлари, революцион, ҳозирги замон совет қўшиқлари ижро этилади.

Ашула байрами ҳар йили май ойида район ва шаҳарларда, июнь ойида областларда ва сентябрь ойида республика миқёсида — Тошкентда ўтказилади.

Бу йилги ашула байрами СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишланади.

Байрамга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Р. Х. Абдуллаева бошчилигида ташкилот комитети тузилди.

Оммавий совет қўшиқлари, ҳарбий-ватанпарварлик қўшиқлари ва мамлакатимиздаги қардош халқлар қўшиқларини яхши ижро этган коллективларни рағбатлантириш кўзда тутилади.

(ЎзТАГ).

ДАСТЛАБКИ ҚАДАМЛАР

Нормат ака Кибаров барвақт туриб, далага отланди.

Йўлга чиқиши билан узоқдан тракторнинг баралла янграётган овози эшитилди. «Азамат йигитлар-да, ишни тонг саҳарлаб бошлабди» кўнглидан ўтказди бригадир. У карта бошига келганда уруғ ортган прицеп ҳам, экиш агрегати, сеялкачилар ҳам шу ерда эди. Кеча қўл урилмаган яхлит экин майдони бир текис бороналаб қўйилибди.

— Ҳорманглар, йигитлар,—деди бригадир кўриб турибман, саҳарлаб далага отланибсизлар. Қани, вақт ўтмасин, экишни бошлаймиз.

Сеялкага картошка ташланди. Тракторчи педални босди. Агрегат белги чизиғи бўйлаб олдинга юриб кетди. Бригадир бошқаларни ҳам ишга тайинлагач, қўшни картада бегона ўт томирларини тераётган йигит-қизлар ёнига ўтмоқчи бўлиб турганда, карта четига директорнинг машинаси келиб тўхтади.

Совхоз директори Раҳмат Усмонов бригадир билан қўл олишар экан, ҳозиргина картошка уруғи ташланган эгатлар оралаб олдинга юрди. Энгашиб, уруғликнинг қанча чуқурликка ташланганини текширди:

— Аниқ чуқурликка тушибди. Энди ишни бўшаштирманг. Ҳар дақиқа ғанимат. Бу йил катта мажбурият олганмиз. Барча бригадаларда уч кун ичида экишни тугатишимиз керак.

Бригада бошлиғининг ҳам мўлжали шу: картошка экиш тугаллангач, майдонларга карам кўчати чиқарилади, Пиёз, помидор кўчатлари ўтқазилади. Бригада коллективи бу йил 7210 центнердан ортиқ сабзавот маҳсулоти етиштириб, ҳар гектар ердан 13 тоннадан ошириб картошка олишга аҳд қилган.

Баҳор қуёшининг тафти тупроқни қиздиради. Деҳқон қўлига тупроқ олиши билан «Ер етилибди, ишни бошлаш керак», деган фикр хаёлидан ўтади. Ҳозир шундай қизғин дамлар! Ҳар бир хўжаликда миришкор деҳқон белини маҳкам боғлаб экин экишга киришди.

Тўланбой Жўраев бошлиқ бригада аъзолари совхоз парник хўжалигини ўз оталиғига олганлар. Парник хўжалигида далага чиқариш учун 2 миллион тупдан ортиқ карам, шунча миқдорда помидор, бодринг ва бошқа сабзавот экинлари кўчати тайёрланди. Бу ерда олдин кўчат фақат ромлар тагида етиштирилган бўлса, бу йилдан бошлаб полиэтилен пленкалари тагида ҳам ўстирилмоқда. Полиэтилен пленкалари ёпилган шундай теплицанинг 3 секцияси ишга тушган. Бу секцияларда, асосан помидор ва бодринг кўчатлари етиштириляпти.

Бригада деҳқонлари парник хўжалиги ишларини яхши йўлга қўйиш билан бирга, ўзларига қарашли 84 гектар майдондаги боғ парваришини ҳам уюшқоқлик билан олиб боряпти. Ҳозиргача бригадага қарашли боғлардаги мевали дарахтларга ишлов бериш, озиқлантириш, шохларни буташ ишлари тугалланди. Яқин кунлар ичида токларни очиш бошланади. Улар бу йил давлатга 192 тонна мева, 40 тоннага яқин узум топширишга аҳд қилганлар. Бригаданинг В. Маҳмудов, У. Аҳмедов, Ж. Сиддиқов, Қ. Исмоилова, М. Бозорбоева каби пешқадам ишчилари дала ишларини кучайтиришда намуна кўрсатдилар.

Кейинги йилларда хўжаликда картошка экишга алоҳида эътибор бериляпти. Бу йил ҳам 100 гектар майдонга картошка экиш мўлжалланмоқда. Ҳар гектар майдондан 11 тоннадан жами 1110 тонна картошка етиштирилади.

— Ҳозир картошка экишни қизғин олиб боряпмиз, — дейди совхоз директори Усмонов.— Ерга картошка уруғи ташлаш билан бир вақтда ҳар гектар майдон 300 килограмм фосфор билан озиқлантириляпти. Бу ўғит экилган уруғнинг тез ва бақувват бўлиб униб чиқишига катта ёрдам беради. Шунингдек, майдонлар экиш олдидан яхшилаб текисланиб, тупроқнинг донадорлигини оширишга катта эътибор бериляпти, совхоз деҳқонлари бу йил 328 гектар майдонда сабзавот маҳсулотлари етиштирадилар. Ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилдорлик 182,6 центнерга етказилади.

Хўжаликда пиёз, карам, помидордан олинаётган ҳосилдорлик йилдан йилга кўтарилияпти. Бу йил 1774 тонна пиёз етиштирилади. Ҳар гектар ердан 200 центнердан карам, 219 центнердан помидор олиш мўлжалланмоқда. Шаҳарликларга эртаги сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш йўлида ҳам бирмунча ишлар амалга оширилмоқда. Бу йил 13 гектар майдонда пленка тагида бодринг экилади. Умумий ҳосил 204 тоннага етади.

Дала ишлари Юнусбек Ёқуббеков, Маҳаммад Ахмедов, Раҳмонберди Эгамбердиев бошлиқ бўлимларда яхши ташкил этилган. Улар картошка экиш ишларини тугаллаб, далаларга сабзавот кўчатлари ўтқазмоқда.

Баҳор ишлари қизғин тус олган шу кеча-кундизда хўжаликдаги 200 га яқин кекса пенсионер отахонлар ташаббус билан чиқишди. Улар боғларни парваришлаш, токзорлардаги ишларни ташкил этишда бош-қош бўлишмоқда. Совхоз деҳқонлари яхши ният, янги режа билан яшамоқдалар. Улар давлатга 1850 тонна пахта, 1600 тонна каноп ва мўл чорва маҳсулоти етказиб беришга аҳд қилишган.

Н. ТУРАЕВ,
Янгийўл районидаги Свердлов номли совхоз.

СУРАТДА: совхознинг парник хўжалиги илғор ишчиларидан М. Бозорбоева ва Қ. Исмоиловалар. АВТОР фотолари.

КОНТРОЛЬ-РЕВИЗИЯ ИШЛАРИ ДАРАЖАСИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

КПСС XXIV съезди олға сурган сиёсий ва иқтисодий вазифаларни муваффақиятли ҳал этмоқ учун партия ва давлат аппаратларининг барча звенолари иш даражасини ошириш ҳамда такоммиллаштириб бориш талаб этилади.

Шу муносабат билан район ва шаҳар пртия ташкилотлари ревизия комиссиялари фаолиятининг роли ва аҳамияти янада ўсиб боради. Ревизия комиссиялари партия органларида ишнинг тез ва соз боришини таъминлаб партия комитетларининг молиявий-хўжалик фаолияти ва партия кассаси ишини ревизия қилиб турадилар. Партия активларидан 400 дан ортиқ киши ҳозир район ва шаҳар партия ташкилотлари ревизия комиссияларининг аъзосидир.

Област. партия комитетида яқинда бўлиб ўтган семинар кенгашида ревизия комиссиялари раислари иштирок этдилар. Семинар-кенгашда партия ташкилотларида контроль-ревизия ишларини янада яхшилаш, партия бюджетини текшириш тартиблари, шунингдек меҳнаткашлардан тушган хат ва шикоятлар билан ишлаш ҳақида қилинган докладлар тингланди. Кенгашда ревизия комиссиялари зиммасига юкланган мажбуриятларни тўла-тўкис бажариш юзасидан қимматли маслаҳатлар берилди, танқидий мулоҳазалар билдирилди.

Ревизия комиссиялари партия ташкилотлари ёрдамида ва раҳбарлигида ўз амалий фаолиятларини анча жонлантирганликларини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. Кейинги пайтда аъзолик бадалларини тўплаш ва уларнинг ҳисоб-китоби янада яхшиланди. Кўпгина район ва шаҳар партия ташкилотларининг ревизия комиссиялари партия ташкилотларидан йиғилаётган ва ҳисобга олинаётган аъзолик бадалларини мунтазам равишда текшириб турибдилар.

Область партия комитети молиявий-хўжалик бўлими, район ва шаҳар партия ташкилотлари ревизия комиссиялари аъзолик бадалларини тўплашнинг аҳволи билан доимий шуғулланиб келмоқдалр. Утган йилнинг ўзида бўлимимиз билан ревизия комиссиялари ўзаро ҳамкорликда бошланғич партия ташкилотларининг 98,1 процентини текширувдан ўтказди. Текширувда шу нарса маълум бўлдики, коммунистларнинг 99 проценти аъзолик бадалларини ўз вақтида ва белгиланган муддатларда тўплаб келганлар.

Йиғилишда яна шу нарса ҳам қайд қилиндики, баъзи бир ревизия комиссиялари аъзолик бадаллари ўз вақтида ва тўғри тўлаб келинаяптими, йўқми — бу билан маълум даражада шуғулланмаганлар. Аъзолик бадалларини ўз вақтида ва тўла тўламаслик партиявий интизомнинг бўшлигидан ҳамда контроль-ревизия ишларининг сустлигидан далолат беради. Баъзи бир партия ташкилотларининг секретарлари йиғилган бадалларни ўз вақтида кирим кассаларига топширишда ҳам эринчоқлик қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам бундай нуқсонларни зудлик билан бартараф этиш ва ревизия комиссиялари ишини янада жонлантириш лозимлиги йиғилишда алоҳида уқтирилди.

Чирчиқ шаҳар, Ленин, Пискент, Бекобод, Октябрь, Оққўрғон, Бўстонлиқ районлари партия ташкилотлари ревизия комиссиялари ишидан ўрнак олса арзийди. Бу жойлардаги ревизия комиссиялари ўз ишларини перспектив план асосида ташкил этмоқдалар.

Область ревизия комиссияси ҳам катта ишларни амалга оширяпти. Область партия ташкилоти ревизия комиссияси текширувларни сифатли ташкил этиш мақсадида область партия комитетининг ташкилий-партиявий, умумий ҳамда молиявий-хўжалик бўлимлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатган. Область ревизия комиссияси аъзолари область партия комитети бўлимлари билан ҳамкорликда аъзолик бадалларини тўплашнинг аҳволини анализ қилиб, бир қатор нуқсонларни очиб ташладилар.

Ўтган йил якунлари шуни кўрсатяптики, кўпгина ревизия комиссиялари ўз вазифаларига сидқидиллик билан ёндошиб партия бюджети даромад қисмининг бажарилишини тўла таъминладилар. Партия бюджети устида ревизия комиссиялари бундан буён ҳам алоҳида қайғурмоқлари, маблағларнинг қўшимча исроф бўлишига ҳеч қачон йўл қўймасликлари, қўшимча сарфиётлар аниқланган тақдирда бундай нуқсонларнинг келиб чиқиш сабабларини тўла-тўкис очиб беришлари зарур.

Партия ташкилотларининг молиявий-хўжалик фаолиятини текширишга тайёргарлиги бўлган малакали кишиларни сафарбар этиш лозим. Бундай кишилар ҳар бир комиссияда топилади. Фақат улар кучидан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш керак.

Ревизия комиссиялари ўтказилган ревизия тўғрисида район ва шаҳар партия комитетлари бюросига доклад қиладилар. Ревизия комиссиялари бошланғич партия ташкилотларида аъзолик бадаллари тўлашнинг аҳволини текширганларида КПСС Марказий Комитети инструкциясида белгиланган қонун-қоидага қандай риоя қилинаётганлигига алоҳида эътибор беришлари лозим. Бундай текширувларда тажрибали кишилар тажрибасизларга ёрдам беришлари зарур. Маълумки, ҳар бир конференцияда ревизия комиссиясининг состави ўзгариб туради. Тайёргарлиги бўлган малакали кишилар комиссия аъзолигига кўпроқ сайланади. Улар текширувлар давомида ўз ҳамкасбларига яқиндан ёрдам кўрсатишлари керак.

Область партия комитети томонидан ўтказилган ревизия комиссиялари раисларининг семинар-кенгаши кундалик ишда учраб турадиган кўпгина масалаларни аниқ ифодалаб беришда катта роль ўйнади. Бундай йиғилишлар ревизия комиссияларининг контроль-ревизия фаолиятини янада жонлантиришга ва улар ишини талаблар даражасида ташкил этишга ёрдам беради.

Г. АВАКОВ,
область партия комитети молиявий-хўжалик бўлими мудири.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

● КРАСНОДАР ЎЛКАСИ. Ҳамма районларнинг механизаторлари кўкламги экиш кампаниясини зўр уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар. «Анапа» тажриба-ишлаб чиқариш хўжалиги далаларида шу кунларда 10 та агрегат тинимсиз ишлаб турипти. Суратда: хўжалик мутахассислари 1-ишлаб чиқариш участкасининг агрономи В. Лаганин(чап да) ва уруғчилик агрономи Л. Ловлиналар уруғлик сифатини текшириб кўришмоқда.

Е. Шулепов фотоси.

● КИШИНЕВ. Ўсимликларни ҳимоя қилиш Бутуниттифоқ биологик методлар институти. Суратда: сабзавот экинларини ҳимоя қилиш биология методлари лабораториясида. Аспирант Нина Кузина иш устида.

Е. Драйшнер фотоси.

● СВЕРДЛОВСК. Уралмаш заводи «УЗТМ» маркаси билан ишлаб чиқараётган маҳсулотларни иттифоқимиздаги кўпгина республика корхоналарида яхши билишади. Завод ишлаб чиқараётган экскаваторлар мамлакатимизнинг ҳамма ер қазиш ишларида кенг фойдаланилмоқда. Суратда: кучли пресс детали жўнатиш учун ҳозирланмоқда.

А. Грахов ва В. Созинов фотоси, (ТАСС фотохроникаси.

РАМЗ ЖУРАЕВНИНГ пойтахтимиздаги Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти заводида ишлаётганига чорак асрга яқинлашиб қолди. Дизель цехининг коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи, Ленин партияси аъзоси ўтган давр мобайнида ўнлаб малакали шогирдлар тайёрлади. Тиниб-тинчимас устоз айни кунларда зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Унинг мақсади — СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига муносиб меҳнат совғаси тайёрлашдир.

Суратда: ўртоқ Р. Жўраев.

И. ГЛАУБЕРЗОН ва В. СИРОТКИН фотоси.

*

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ТАРБИЯВИЙ ИШ ФОРМАЛАРИ

Кишилар онги шакллана борган сари, меҳнатга бўлган муносабат ўзгараверади: ҳар бир киши ўз зиммасидаги вазифага масъулиятни чуқур ҳис этган ҳолда ёндошади, халқ мулкини тежаб-тергаб қолишга, коллектив эришаётган муваффақиятларга кўпроқ улуш қўшишга ҳаракат қилади. Биз шуни ҳисобга олиб, коммунистлар ва партиясизлар сиёсий онгини янада ошириш, уларни ўқитиш ва тарбиялашга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Шу боисдан ҳам меҳнатда қўлга киритаётган ютуқларимиз йил сайин қувончли бўлмоқда.

Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиб ишлаётган коллективимиз тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилини ажойиб муваффақиятлар билан якунлади. Пландаги 6 миллион 810 минг сўмлик ўрнига 8 миллион 165 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Қурилган объектларнинг ҳаммаси яхши баҳолар билан қабул қилиб олинди. Қурилиш майдонларида меҳнат намунали ташкил қилинганлиги, техникадан ишнинг кўзини билиб фойдаланилганлиги туфайли унумдорлик илгариги йилга нисбатан 11 процент, ишчиларнинг ўртача маоши беш процент ошди.

Бошқарма партия ташкилоти ҳозирги кунда ҳам мусобақага раҳбарликни яхшилаб, ютуқлар кўламини янада кенгайтиришга ҳаракат қилмоқда. Партия ташкилоти маъмурият билан келишган ҳолда бир қатор тадбирлар ишлаб чиққан. Бу тадбирларни амалга ошириб ишлаб чиқаришга раҳбарликни янада яхшилаймиз, кишиларда топширилган вазифа учун масъулият ҳиссини тобора оширамиз.

Партия ташкилотимиз сафига 50 коммунист бирлашган. Участкаларда ташкил этилган партия группаларига тажрибали коммунистлар раҳбар. Барча коммунистлар ва партиясизлар ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларни қўлга киритиш билан бирга жамоат топшириқларини ҳам сидқидилдан адо этмоқдалар.

Бошқармамиз бошлиғи Калустьян комсомол ва ёшлар тарбияси билан шуғулланмоқда. Бош инженер Шимоняев эса доимий ҳаракат қилувчи ишлаб чиқариш совети ишига раҳбарлик қилмоқда. Ишлаб чиқариш техника бўлими бошлиғи Крилов халқаро темаларда лекция ўқувчи лектор, участка бошлиғи Соловец сиёсий ахборотчи, катта инженер Хайруллина «Билим» жамияти раисидир. Бошқа коммунистлар ҳам ана шундай партия топшириқларига эга.

Бошқарма партбюроси омма орасида олиб борилаётган тарбиявий ишлар самарадорлигини ошириш масалаларига алоҳида эътибор бераяпти. Оммавий-сиёсий ишларни намунали ташкил этиш масаласи йиғилишларда бир неча бор муҳокама қилинди. Коммунистларнинг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида зиммага олинган план ва мажбуриятларни бажаришда ўрта звено раҳбарларининг роли ҳамда коллектив ўртасида олиб борилаётган сиёсий-тарбиявий ишларнинг аҳволи кўриб чиқилди. Қабул қилинган қарорда меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни янада жонлантиришга инженер-техник ходимларни кўпроқ жалб қилиш лозимлиги уқтирилди. Шунингдек коллективнинг комплекс ривожланиш социал планида ҳам оммавий-сиёсий ишларни йўлга қўйишда хўжалик раҳбарлари ва инженер-техник ходимлар активлигини ошириш кўзда тутилган.

Олдиндан тузиб олинган планга мувофиқ участка раҳбарлари коллектив ўртасида турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказиб турибдилар. Калустьян, Крилов, Рабин ўртоқларнинг сиёсий докладлари, Шемоняев, Гильманова ўртоқлар ўқиётган лекциялар кўпчиликда катта қизиқиш туғдирмоқда.

Бошқармамизда оммавий-сиёсий ишларни янада жонлантириш мақсадида биз сиёсий ахборотчилар советини тузганмиз. Участка бошлиқлари, мутахассислар ва раҳбарлар советга аъзо бўлиб киришган. Улар ҳар куни жойларда бўлиб, оммани энг муҳим янгиликлардан бохабар этмоқдалар. Партбюро аъзоси ўртоқ Крилов совет ишига раҳбарлик қилаяпти.

Участка бошлиқлари бир нарсага одатланишган. Улар омма орасида олиб борилаётган сиёсий-тарбиявий ишларнинг аҳволи ҳақида бошқарма партбюросига ҳар куни маълумот бериб турадилар. Шу материаллар асосида биз ҳар жума куни трест партия комитети олдида ҳисоб берамиз. Бу тадбирни қўлланиш натижасида тарбиявий ишлар кўламини янада кенгайтириш, оммавий-сиёсий иш формаларини такомиллаштириш имкони туғиляпти.

Шу ўринда ўртоқ Рабин бошлиқ 3-участка коллективи ўртасида тарбиявий ишларнинг намунали йўлга қўйилганлигини алоҳида таъкидлаш лозим. Ўрта звенога раҳбарлик қилаётган ҳар бир коммунистга маълум бригадалар бириктириб қўйилган. Раҳбар коммунист ўзига бириктирилган бригадаларда тарбиявий иш олиб бораяпти.

Участкада ҳар ойда ишчилар йиғилиши ўтказилиб, коллектив меҳнатига якун ясалади, илғорлар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб борилади. Айни пайтда навбатдаги ойда бажарилиши лозим бўлган вазифалар белгилаб олинади. Меҳнат интизомига риоя қилмаганлар эса шундай йиғилишларда қаттиқ изза қилинади. Шу боисдан ҳам кейинги йилларда тартиббузарлар сони анча камайди.

Тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили муваффақиятли бошланди. Табиат қийинчиликларини енгиб, дастлабки квартал планини кўпгина кўрсаткичлар бўйича барвақт адо этдик. Энди асосий эътибор СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа кўламини янада кенгайтириб, йиллик топшириқни муддатидан олдин бажаришга қаратилган.

Г. САМБОРСКИЙ,
«Узбекшахтострой» трестига қарашли 3-қурилиш бошқармаси партия ташкилотининг секретари.

ЗАВОД МАВСУМГА ҲОЗИРЛАНМОҚДА

Ғазалкент консерва заводи республика озиқ-овқат саноатининг йирик корхоналаридан бири ҳисобланади. Корхона қирқ хил номда маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Ишчилар беш йилликнинг биринчи йилини муваффақиятли якунлаб, ҳамма кўрсаткичлар бўйича планни ошириб адо этдилар.

Коллективнинг беш йиллик иккинчи йилидаги режалари ҳам чакки эмас. Ишчилар 1972 йил учун мўлжалланган давлат планини муддатидан анча илгари бажариш ва СССР ташкил этилганлигининг шонли 50 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш мақсадида социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар.

Корхона шу кунларда ёз мавсумига қизғин ҳозирлик кўрмоқда. Дала ва боғларда етиштирилган мўл-кўл нознеъматни тез қабул қилиб олиш учун корхона цехлари зудлик билан жиҳозланмоқда. Бу ишда кекса ишчилардан слесарлар бригадаси бошлиғи В. З. Багаев, пайвандчи Н. Раҳимов, слесарь Ф. И. Тюхтилар ўрнак кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

АҲОЛИГА ҚУЛАЙЛИК

Пойтахтимиздаги «Химчистка» фабрикасининг коллективи аҳолига тез ва соз хизмат кўрсатишни яхшилаш борасида дуруст ишлар қилмоқда. Фабрика қошида кийим-кечакни икки кун ичида тозалаб берадиган пункт ишлай бошлади.

Шаҳар маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси пойтахт аҳолиси учун кийимларни кимёвий усулда тозалаш ишини яхшилаш учун яна бир неча пункт очди. Шундай пунктлар «Қорақамиш» массивида, Чилонзорнинг 24-секторида ва «Север» массивларида, студентлар шаҳарчасида ташкил этилди. Бундан ташқари «Химчистка» фабрикаси ходимлари йирик саноат корхоналарига махсус автобусда бориб, буюртмалар қабул қилишмоқда.

М. ЗАРИПОВ.

ЛЕКЦИЯ ВА СУҲБАТЛАР

Республика илмий атеизм уйининг ходимлари областимиз шаҳар ва районлари, колхоз ва совхозларига бориб, илмий атеистик темада лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар. Яқинда музей ходимлари — Қ. Илҳомов Юқори Чирчиқ районида, Т. Абдурасулова Оққўрғон районининг Энгельс номли ва Куйбишев номли колхозларида бўлиб, «Фан ва дин», «Одамда жон борми» деган мавзуларда суҳбат ўтказдилар.

Пойтахтимизнинг саноат корхоналарида, маҳаллаларда ҳам аҳоли ўртасида атеистик темаларда лекциялар уюштирилмоқда. М. Йўлдошеванинг «Медицина даволайди, дин заҳарлайди» деган темада «Авлоний» ва «Роҳат» маҳаллаларида ўқиган лекцияси қизиқарли ўтди. Илмий ходимлар «Космосни эгаллашнинг атеистик моҳияти», «Медицина ва дин» каби темаларда ҳам суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Яқинда атеизм уйи ходимларининг ташаббуси билан Октябрь район партия комитети қошида атеизм мактаби ташкил этилди. Бу мактабга райондаги завод ва фабрикаларнинг партия ташкилотлари секретарлари, пропагандистлар, мактаб ўқитувчилари жалб этилди.

ҚИШЛОҚ БИЛАН АЛОҚА МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ТОШКЕНТ шаҳар Қуйбишев районидаги партия ходимлари ва хўжалик раҳбарларидан бир группаси Сирдарё область Ильич районидан қайтиб келишди. Улар оталиқдаги хўжаликларда бўлиб, кўкламги дала ишларининг бориши билан, мана шу долзарб кунларда қишлоқ меҳнатчиларига қандай ёрдам кўрсатиш зарурлиги билан танишдилар. Улар ўз оталиқларидаги хўжаликларнинг раҳбарлари билан бирга чигит экишни қисқа муддатларда ва юксак агротехника даражасида ўтказиш учун зарур тадбирларни белгиладилар. Белгиланган тадбирлар амалий иш билан мустаҳкамланди.

Сирдарё областидаги совхоз ва колхозларни оталиққа олган Тошкент шаҳрининг меҳнат коллективлари оталиқ қилиш беш йиллик планини ўтган йилдаёқ ишлаб чиққан эдилар. Ҳозир улар бу планни янги тадбирлар билан тўлдирмоқдалар. Пайвандлаш агрегатлари, зарур механизм ва асбоблар билан таъминланган 75 та кўчма устахона, 50 та бортли автомашина асосан шай қилиб қўйилди, яқин кунларда хўжаликларга жўнатилади. Кўклам дала ишлари даврида республика пойтахтидан совхоз ва колхозларга слесарлар, шофёрлар ва бошқа касбдаги ишчилар юборилади.

Ремонт устахоналарининг ишини яхшироқ ташкил этишда, меҳнатни илмий ташкил этиш планларини ишлаб чиқишда, оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб юборишда хўжаликларга кўмаклашиш кўзда тутилмоқда. (ЎзТАГ).

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

МИЛЛИОНЕР

ЛАВҲА

●

— Қани энди моторга ўт берчи, — деди Рихси ака бармоқларига теккан қора мойларни артиб.

Николай кабинага кўтарилиб, стартерни босди. Парраклар чириллаб айланди-да, бир зумда мотор гувиллаб кетди. Рихси ака диққат билан моторнинг овозини яна анчагача кузатиб турди. Овознинг тембрига қараб яна қаерда қандай касал борлигини била олади у. Йўқ, бу гал мотор бир маромда гувиллаяпти. Ҳамма тихирлик ўша карбюраторда экан. Бошқа ерда айб йўқ.

«ЗИЛ-127»ни аввал Рихси аканинг ўзи ҳайдарди. Бир миллион километр йўл босгандан кейин машина калитини шогирди Николай Нестеревга топширди. Табаррук машина рулига Николай ҳам жон деб ўтирди. Автобус ҳеч нарса кўрмагандек яна «Тошкент-Чимкент» трассаси бўйлаб қатнайверди. Лекин ҳар гал рейсга чиқиш олдидан, Рихси ака агар гаражда бўлса, Николай унга машинасини бир карра кўрсатиб олади.

Рихси ака машина рулига фронтдан қайтгач, ўтирган эди. Армия хизматига чақирилганида қўлида ҳали ҳунари йўқ йигит эди. Ҳарбий хизмат давомида у авиация мактабини тамомлаб, парашютчи десант бўлди. Турли машқларда қатнашиб ўсди, чиниқди, техникага бўлган ҳаваси яна ҳам ортди. Хизматни аъло даражада ўтиб, энди уйига қайтай деб турганда уруш бошланиб қолди-ю, шу бўйи яна беш йил армия сафида қолишга тўғри келди.

Шабнам қўнган осуда қишлоқларимизда фашистларнинг биринчи бомбаси портлаганда Рихси ака Украинанинг Липитин шаҳрида йигитлик бурчини ўтаб турган эди. Шу ердан у жангга кирди. Лекин бошида омади келмай дастлабки ҳаво ҳужумларидаёқ яраланиб, госпиталга тушиб қолди. Йўқ, дарди енгил экан, тезда соғайиб яна жангга кириб кетди. Шу бўйи ғалабагача жанг қилди. Оддий солдат эди—ҳозир запасдаги офицер. Минг ўлимни енггач, кўкси мардлик нишонларига тўлиб она шаҳри Тошкентга қайтди. Орадан кўп ўтмай шу ерда шоферлик курсини тамомлади.

Шу-шу Рихси ака йўлда. Олис-олис манзилларни ортда қолдириб, олға интилгани-интилган. Ўша «ЗИЛ-127» маркали автобусда миллионер бўлгандан кейин Венгриядан келтирилган «Икарус» дизели рулига ўтирди. Биринчи класс шофери бўлгани учун янги машинани унга ишонишди. Зеҳни ўткир экан, чет элда чиққан машинани бошқаришни ҳам бир ҳафтага қолмай ўзлаштириб олди. Кеча спидометрдаги рақамларни чоғиштириб қараса янги автобус билан ҳам ремонтсиз ва авариясиз 300 минг километрдан кўпроқ йўлни босиб қўйибди. Лекин машинага ҳали гард ҳам юқмагандек.

— Рихси аканинг бир одатини ҳаммамиз яхши кўрамиз, — дейди колонна бошлиғи Н. Юсупов. — Рейсга чиқадиган куни у гаражга бир ярим соат олдин келади. Келганда албатта ўзининг соқоллари олинган, озода кийинган бўлади. Йўл варақалари тайёр бўлгунча ўз машинасини синчиклаб яна бир бор кўздан кечириб чиқади: ҳаракат ва сигнал системаларини ишлатиб кўради, ёнилғиларни ўлчаб, салонларни саранжом-саришта қилиб қўяди. Кейин Самарқандга отланган йўловчилар учун машина эшигини табассум билан катта очиб қўяди.

Унинг машинаси рейсга чиқмай қолган кунни ҳеч ким эслай олмади.

Автопарк план бўлими ходимлари саккизинчи беш йилликда уста ҳайдовчи бажарган ишларни рақамларда ифодалаб беришди. Рихси ака автомашиналардан фойдаланиш коэффициентини пландаги 0,63 ўрнига 0,75 процентга оширди. Бу билан ҳар бир автомашинада 72 минг ўрнига 83 минг километр йўл босиш имкони туғилди. Бундан ташқари беш йил давомида у машинани моҳирлик билан бошқариб, 8687 литр дизель ёнилғисини тежаб ҳам қолди. Мана шу муваффақиятлари учун биринчи класс шофери, мусобақа аълочиси коммунист Рихси Йўлдошев олий мукофот — Ленин орденига сазавор бўлди.

Моҳир ҳайдовчи тўққизинчи беш йилликни ҳам муваффақиятли бошлади. 1971 йил планини 10 декабрдаёқ адо этиб, қўшимча 1287 сўмлик тушум берди. Эндиликда ўз бригадаси аъзолари билан биргаликда тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили давомида планга қўшимча равишда бир миллион пассажирни манзилга элтиб қўйиш учун курашаяпти. Бу билан бригада давлатга пландан ташқари 18 минг сўмлик ялпи даромад келтиради.

Рихси Йўлдошев бошлиқ бриганинг ҳозир 17 аъзоси бор. Бу ҳайдовчиларнинг ҳаммаси бир пайтлар Рихси акага шогирд тушишган эди. Мана энди Ҳамид Орифжонов ҳам, Йўлдош Насриддинов ҳам, Виктор Абрамов ҳам маҳоратда устоздан қолишмаяпти. Ҳаммалари коммунистчасига меҳнат қилиб, шаҳарлараро пассажирлар ташиш Тошкент область автопарки коллективи ўртасида катта ҳурмат ва эътибор қозонишмоқда.

Ҳадемай, Рихси аканинг фарзандлари ҳам автотранспортчилар сафига келиб қўшилишади. Абдурашид билан Равшан ўз оталари изидан бориб, ҳозир шоферлик курсида ўқишаяпти. Фарзандлари ҳам ота каби касбга садоқатли, дўстларига меҳрибон ва виждонли мутахассислар бўлиб етишишларига имонимиз комил. Рихси ака ҳам фақат шуни истайди.

Ж. НОСИРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ЖАМОЛИ

Ўзбекистон ўзининг меҳнаткаш, қалби дарё, меҳмондўст, очиқ чеҳра халқи билан, тансиқ табиий чиройи, табиий бойлиги, ҳар бир қисм тупроғи жавоҳирлиги билан, бугунги озод Иттифоқдош республикалар ила ҳамжиҳат бўлиб эзгу мақсад сари қадам ташлаши билан ҳам гўзалдир. Бу гўзалликнинг таянчи дўстлик, биродарликдан иборат. Ўлкамиз кўрку жамолини тўлалигича тасвирлаш бошқа ҳамма санъаткорларимиз қатори рассомларимиз олдида ҳам турган улуғвор вазифадир.

Тўғри, яқин йилларгача ўзбек тасвирий санъатини четда кам билишар, Бутуниттифоқ кўргазмаларида у камдан-кам намойиш этилар, кўргазмага қўйилганлари ҳам томошабинлар эътиборини жалб этолмасди.

Бугунги кунда рассомларимиз, ҳайкалтарошларимиз, график мусаввирларимиз на фақат Москва, Иттифоқ миқёсида, ҳатто чет элларда ҳам машҳур. Совет Иттифоқи тузилганига 50 йил бўляпти. Кўпмиллатли совет халқи бу юбилейга қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Бу йил Ўзбекистон тасвирий санъаткорларининг X съезди ҳам ўтказилади. Шу муносабат билан яқинда Офицерлар уйи ва «Билимлар уйи»да рассом, ҳайкалтарош график ва плакатчи рассомларимиз асарларининг кўргазмаси очилди. Кўргазма тасвирий санъаткорларимизнинг олтин тўйга муносиб совға билан бораётганидан далолат бериб турибди.

Шунингдек, кўргазма — тасвирий санъаткорлар ижоди кўзгуси бўлиб, уларнинг ленинча ғоявийлик, пролетар интернационализми, партиявийлик ва халқчиллик принципларига, партия талаби ҳамда чақириқларига жавобан ҳисоботларидир.

Кўргазмадан ўрин олган асарлар аввало. тематикасининг хилма-хиллиги билан томошабинни сеҳрлайди. Алишер Навоий каби мутафаккир, шоир ва олимларимиз образлари, қадимий ёй отиш, чавгон (хоккей) каби миллий ўйинларимиз тасвиридан тортиб, Октябрь инқилоби, Улуғ Ватан уруши лавҳалари, бугунги ҳаётимиз ва ўлкамизнинг сўлим манзараларигача қамраб олинган. Айниқса, замонавий темадаги расмлар, замондошларимиз образи яратилган асарларни алоҳида қайд қилмоқ керак. Рассомларимизнинг кишиларнинг оддий портретнамо тасвирларидан қочиб, совет кишилари, замондошларимиз образларини очиб беришга интилиши мақтовга сазовор. Улар замондошларимизни саноат, фан, қишлоқ хўжалик соҳаларидаги меҳнати билан узвий боғлиқ ҳолда тасвирлаб, жонли образ даражасига кўтара олганлар.

Ўзининг олдинги ижодларида ҳам замондошлар. меҳнат кишилари образини яратишга катта эътибор берган рассом К. Носиров, бутун ижодий тажрибасини қўллаган «Тарзамин» полотносида ҳам ўзи севган темани давом эттирган. Полотнода буғланаётган ер ва шудгорда тиззада тик туриб бир қисм тупроқни уқалаб, кафтига қуяётган нуроний, зукко деҳқон тасвирланган. Унинг ёнида ёш йигит турибди. Йигитнинг теран нигоҳидан шундай рамзий ифодани ўқийсиз: «Ер тобига келибди, бўлажак ҳосил уруғини сочиш мумкин».

Халқ рассоми Л. Абдуллаевнинг «Механизаторлар» асарида эса зангори кема капитанларининг толмас қуввати, иродаси моҳирона чизилган.

Томошабин кўргазмада З. Иноғомов, А. Мусеев, Г. Шполянский, Т. Пирматов, Х. Раҳмонов каби таниқли рассомларнинг қайноқ, жўшқин меҳнат билан кечаётган қишлоқ ҳаётини акс эттирувчи кўплаб расмлари билан ҳам танишади. Шунингдек, кўргазмадан дўстлар кафтида қад кўтараётган янги Тошкент, унинг қурувчилари фаолияти тасвирланган расмлар ҳам ўрин олган.

Ўлкамизнинг сўлим манзаралари қанчалар мафтункор! СССР халқ рассоми Ў. Тансиқбоев яратган манзара бутун моҳияти билан ернинг абадий хўжайини бўлган инсон қудрати, ғайрат ва қуввати жўшган, эркка ҳамроҳ халқнинг оҳиста таралаётган қўшиғини эслатади. Б. И. Токмининнинг «Куз оқшоми» расми ҳам мазмунан чуқур, манзаравий тасвирдир. Унда олтинранг Ўзбекистон кузи тўлиқ мужассамлашган. Узоқдан қараган кишига олтин фаввораси отилаётгандай туюлади. Тугунларини бошига қўйиб олган беш аёл ўғил-қизларини етаклаб, меҳмондорчиликка кетишяпти. Аёллар рангбаранг миллий кийим кийишган. Бир боқишданоқ қишлоқ аёллари эканлиги кўзга ташланади. Ўғил ва қизчалар кийими ҳам ўзига хос. Қаҳрамонлар ҳолати жуда ҳам табиий чиққан. Шунингдек, Р. Аҳмедов, Н. Қўзибоев, Н. Кашиналар ҳам табиатни ўзларига хос услубда тасвирлаганлар. Рассом К. Эминовнинг «Чорвоқ» сарлавҳали уч қисмли расми, эса улкан ГЭС қурилаётган Чорвоқ манзарасига бағишланган.

Кўргазмадан ўрин олган асарлар орасида Совет ҳокимияти, янги ҳаёт учун кураш йиллари ифодаланган асарлар ҳам анчагина, Н. Қўзибоевнинг «Самарқанд. 1924 йил, декабрь», А. Луневнинг «Машаққатли йилларда» расмлари шулар жумласидан.

Портрет чизувчи рассомларимизнинг инсон қалбига чуқурроқ кириб бораётганлиги кўргазмага қўйилган асарлардан кўриниб турибди. Улар инсон образининг уйғунлашган типини ички кечинмалари ва интилишларини юз ифодасида акс эттириш орқали беришга уринишган. Айниқса, Р. Аҳмедов ўз асарлари билан қийин жанр ҳисобланган портрет жанрида катта санъаткор эканлигини кўрсатган. Унинг аёллар портрети туркумидаги расмлари композицияси, хилма-хил характерлари билан алоҳида ажралиб туради. «Ў. Тансиқбоев портрети» расмида Р. Аҳмедов атоқли рассомнинг ишлаётган пайтини акс эттирган. Рассом портрети илҳомининг энг юксак ҳаяжони ва ижодий тафаккур оғушида ифодалаб берилган. Кўргазмадан Ковининанинг «Колхоз механизатор-бригадири Ўлмас Анорбоева» асари ҳам муносиб ўрин олган. Механизатор қиз нигоҳидан шижоат, касбига иштиёқ акс этиб турибди. Ортида кенг шудгорланган адрлик. Қаршисида гулга кирган олма дарахтининг кичик бир шохи кўриниб турибди. Бу баҳор манзараси қиз қалбини яна ҳам очган. Шунингдек, кўргазмани Р. Чориев, Т. Оганесов, Р. Виколар яратган портретлари ҳам безаб турибди.

В. Перовнинг «Кампирлар», Л. Салимжонованинг «Ҳамро Раҳимова», Д. Имомовнинг «Оналик», «Келинлар» расмлари ўзбек аёлларининг Совет ҳокимияти даврида босиб ўтган катта йўллари ҳақида ҳикоя қилади.

В. И. Бурмакиннинг «Ер оналари» расми сайқали билан алоҳида ажралиб туради. Расмда икки йўловчи кампирнинг дам олиб ўтирган пайти тасвирланган. Олдиларида сумка. Бири оғир хаёлга толган, юзлари тарам-тарам ажин, эгнида қирмизи кимхобдан камзул. Бошқа бири эса ўнг қўлини қоши аралаш чаккасига тираб, сал кулимсираб ўлтирибди. Кампирларнинг кўриниши, характери, кийимларининг ранги ҳам бошқа-бошқа, лекин, умумий бир уйғунлик акс этган. Оналар Ер каби абадий!

График санъати ҳам кишини қувонтиради. К. Башаров, Н. Герасимов, В. Паршин, Г. Чиганов, А. Цигленцевларнинг кўпгина қизиқарли асарлари шулар жумласидан.

Кўргазмани бир бошидан кўриб чиқар экансиз, кўз олдингизда кундан-кун гуллаётган Ўзбекистон жамоли намоён бўлади. Дўстлар кафтида қад кўтарган Тошкент дейсизми, ўзлаштирилаётган Қарши чўли дейсизми, пахтазор шунқорлари дейсизми, Газли оловкорларию жаҳон сайқали Самарқанд тасвири дейсизми, хуллас, кўргазмадан ўлкамиз жамоли тўлалигича ўз ифодасини топган.

Ўзбекистон рассомлари коллективи кўп йиллик тажрибаларини ишга солиб, изланиш орқали янги-янги ижод қирраларини топиб, СССР 50 йиллиги юбилейига муносиб совға билан бораётир. Улар ҳақли равишда: «Бизнинг тасвиримизда Ўзбекистон жамолини кўринг» десалар арзийди.

Толиб ОДИЛБЕКОВ,
Эргаш МУҲАМЕДОВ.

ТОШКЕНТ Давлат университети геология факультетида кўпгина вьетнамлиқ йигит-қизлар ҳам таълим олишмоқда. Суратда: доцент Н. Лесов вьетнамлик студентлар Леай-Тханьха ва Чан Чонг-хоалар билан.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

ЯНГИ ТИПДАГИ ЙИҒМА ҚУРТХОНАЛАР

Ўрта Осиё ипакчилик илмий-текшириш институти олимлари янги йиғма типдаги енгил қулай ва арзон қуртхоналар яратиш устида илмий иш олиб бормоқдалар.

Бундай йиғма қуртхона ғиштдан қурилган қуртхоналарга қараганда 4—6 марта арзон, уларни тут дарахтлари орасига, дала шийпони атрофига ўрнатиш мумкин.

Институтда бир ярим-уч қути қурт уруғи учун мўлжалланган тўрт қаватли йиғма қуртхоналар бир неча йил давомида синовдан ўтказилди. 1971 йилда Калинин районидаги Калинин номли колхозда йиғма қуртхоналарда боқилган 1,5 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 82,4 килограммдан, 3 қутига мўлжалланган қуртхонада ҳар қутисидан 76,2 килограммдан сифатли пилла олинди.

Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг топшириғига мувофиқ, институт олимлари 6—12 қути қурт уруғи боқишга мўлжалланган йиғма қуртхоналарни тайёрлаб қўйдилар. Улар бу йилги мавсумда синовдан ўтказилади.

Шу типдаги қуртхоналардан фақатгина қурт боқиш мавсумидагина эмас, балки йил бўйи фойдаланиш мумкин. Масалан, 1971 йилда қуртхонадан теплица ўрнида фойдаланилди. Унда помидор, бодринг, редиска ва бошқа сабзавотлар етиштирилди.

Ҳар бир квадрат метр ердан 1,4 килограмм редиска, 1,4—1,5 килограмм укроп олинди.

Юқорида кўрсатилган экинлар 25—35 кунда пишди. Ундан ташқари, болгар қалампири, помидор ва бақлажон кўчатлари етиштирилмоқда. Қуртхона ичидаги ҳарорат нормал бўлиши учун махсус электр калориферларидан фойдаланилди. Бу аппаратлар қуртхона билан бирга ишлаб чиқарилади.

Шубҳа йўқки, яқин йиллар ичида бундай қуртхоналар кўплаб тайёрланиб, барча хўжаликларга тарқатилади, шу йўл билан қуртхона муаммоси ҳал қилинади.

М. ЖЎРАЕВ,
САНИИШ илмий ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

МЕДИКЛАР НОТ ПЛАНИГА ТУЗАТИШЛАР КИРИТИШМОҚДА

Санитария, гигиена ва касб касалликлари республика илмий-тадқиқот институтининг олимлари қурувчиларнинг иссиқ иқлим шароитида меҳнат қилишлари ва дам олишларининг прогрессив режимини таклиф этдилар. Бу режим Тошкентдаги 159-трестнинг саккизинчи қурилиш бошқармасида тузилган меҳнатни илмий ташкил қилиш планларига асос қилиб олинди. Прогрессив режимни жорий қилиш меҳнат унумдорлигини тўрт процент оширишга ёрдам берди, йилига 20 минг сўм тежалади.

Институт директори, профессор Ш. Т. Отабоев ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни хабар қилди: СССР Министрлар Совети Фан-техника давлат комитетининг координацион планига мувофиқ, бу ерда 150 дан ортиқ мавзу ишлаб чиқилмоқда. Ўзбек олимларининг кўпгина ишлари меҳнат гигиенаси ва касб касалликлари бош институти, СССР Медицина Фанлар Академиясининг овқатланиш, умумий ва коммунал гигиена институтларининг планларига киритилди. Олимлар таклиф қилган ҳамда саноат корхоналари ва қишлоқ хўжалигида жорий этилган тавсиялар, гигиеник нормативлар меҳнат шароитини бир мунча яхшилайди.

ОСИЁ ЯРМАРКАСИГА

Республика давлат байроғи устидаги кенг доираси лоппи пахта кўсаги қоплаб турибди. Бу эмблема ҳозир Ўзбекистон ССР савдо палатасида пайдо бўлди. Яқин фурсатда бу эмблема Деҳлида очиладиган учинчи Осиё халқаро ярмаркасига олиб борилади.

Яқинда Африка-Осиё иқтисодий ҳамкорлик ташкилотининг аъзоси бўлиб қолган савдо палатасига мана шу традицион кўрикда Ўзбекистонни кенг равишда кўрсатиш учун биринчи марта тенг ҳуқуқ берилди. СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги билан бу йил бир вақтга тўғри келадиган мана шу халқаро ярмаркадаги Совет Иттифоқи павильонида савдо палатасининг экспонатлари катта виставка залини эгаллайди. Бундан ташқари, экспонатлар очиқ майдонда ҳам жойлаштирилиши мумкин.

Ҳиндистон пойтахтининг аҳолисини ва меҳмонларини республика муваффақиятлари билан таништирадиган экспозициялар белгилаб қўйилди. Бу виставканинг асосий белгиси шуки, у ҳамма нарсани ниҳоят даражада яққол, лўнда қилиб кўрсатади. Совет халқлари ленинча дўстлигининг ҳаётбахш кучини акс эттирувчи республика экономикасининг ниҳоят даражада юксалганлиги кўпгина диаграммаларда ҳикоя қилинади. Шу билан бирга бу юксалиш саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг намуналарида ҳам акс эттирилади. Виставкада кўпгина мамлакатларнинг деҳқонларига манзур бўлган пахта териш машинаси, экскаватор, культиваторлар ҳамда республика корхоналари ишлаб чиқараётган бошқа кўпгина янги техника намойиш қилинади. «Таштекстильмаш» заводининг бир қанча халқаро совринлар билан тақдирланган йигириш-чийраш машинаси ишлаб турган ҳолда кўрсатилади. Виставкада ҳаммага кўрсатиш учун той-той пахталар, хилма-хил ва турли рангдаги газламалар, жумладан, машҳур хон атласлар, зардўзлик буюмлар, бинолар намойиш қилинади. Жуда кўп фотографиялар ва бошқа экспонатлар колхозлар ва совхозларнинг иши тўғрисида, кенг миқёсда олиб борилаётган ирригация қурилиши ҳақида ҳикоя қилади.

Фан ва маданиятни ривожлантиришда республика эришган муваффақиятлар алоҳида стендларда яққол ва ёрқин кўрсатилиб қўйилади. Томошабинлар кинофильмлар ва китоблар орқали ҳам бу муваффақиятлар билан танишишлари мумкин. Ҳозир етти тилда нашр этилаётган «Совет Ўзбекистони» брошюраси виставкани келиб кўрувчилар учун қўлланма вазифасини бажаради.

Ҳозир экспонатлар тайёрлаш қизғин бормоқда. Савдо палатасининг буюртмасига биноан, Ленинграднинг Танга саройи махсус значоклар ишлаб чиқаришди. Ўзбекистон билан учрашув эсдалиги бўлган бу значоклар виставкани келиб кўрган кишиларга берилади.

(ЎзТАГ).

ЭЛ САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

Свердлов номли кўчадаги уйларнинг бирида оддийгина ёзув тахтачаси осиғлиқ. Унга «Куйбишев район санэпидстанциясининг бактериология лабораторияси» деб ёзилган.

Уй ичкарисидаги бежирим хоналарда лабораториянинг бир неча бўлимлари жойлашган. Мазкур лаборатория ходимлари йирик поликлиникалар, болалар боғчалари, мактаблар, техникумлар, санаторий ва лагерларга хизмат кўрсатади.

Лабораторияга ўн икки йилдан бери тажрибали мутахассис К. А. Авакьянц бошчилик қилиб келмоқда.

— Бизнинг лабораториямиз, — дейди у, — турли хил касалликларни анализ қилади. Бу коллективимиз зиммасига катта масъулият юклайди. Бунинг устига район аҳолисининг сони тўхтовсиз ўсиб бораётгани, жойларда профилактика ва даволаш медицина муассасалари кенгайиб бораётганлиги шифокорларимиздан янада ғайрат кўрсатиб ишлашни тақозо этмоқда.

Лабораторияда 40 га яқин киши ишлайди. Улардан ўн киши врач — бактериолог. Бу ерда ҳамма бир оила аъзоларидек аҳиллик билан меҳнат қилади. Коллективда ёшлар ҳам анчагина. Улар кечагина ўрта ва олий медицина ўқув юртларини битириб келишган. Ёш лаборантлар И. Яҳёева, М. Воҳидова, М. Жамолова, Т. Бойматов ва З. Ҳалиловлар яқинда бу ерга Тошкентдаги Охунбобоев номли медицина техникумини битириб ишга келишди. Ёшлар ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан коллектив ўртасида ҳурмат қозонишмоқда.

Санэпидстанциянинг бош врачи Шукур Обидович Обидов лабораторияни янги замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозлаш, ишда янги методларни ўзлаштиришда яқиндан кўмак бериб келмоқда.

Х. НОСИРОВ.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ГЕОРГИЙ ДИМИТРОВ ҲАҚИДА ЯНГИ ФИЛЬМ

СОФИЯ, 5. Бу ерда Георгий Димитровнинг Лейпциг судида кўрсатган мардлиги ва саботматонати тўғрисида ҳикоя қилувчи янги ҳужжатли фильм кўрсатилди. Фильмнинг сценарияси Германияда 1933 йилдаги сиёсий вазиятни ва суднинг боришини тасвирловчи ҳужжатли материаллар асосида яратилган. Болгария ҳужжатли кино мутахассисларининг ана шу янги фильми Болгария ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган.

ЭНГ ЙИРИК КИТОБ ДАВЛАТИ

ДЕҲЛИ, 5 апрель. (ТАСС). Бу ерда ЮНЕСКО ташаббуси билан ташкил қилинган халқаро китоб ярмаркаси ўз ишини тамомлади.

Ярмаркада 30 дан кўпроқ мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқи иштирок этди. Совет павильонини бориб кўрган таниқли ҳинд ёзувчиси Раж Мулк Ананд ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деган: «Бу ерда бўлган киши совет кишиларининг ҳаётида китобнинг аҳамияти қанчалик катта эканлигини аниқ-равшан тасаввур қилади. Совет Иттифоқи — жаҳонда ҳақиқатан ҳам энг йирик китоб давлатидир».

ВДР ОСМОНИГА ЯНА БОСТИРИБ КИРИЛДИ

ПАРИЖ. 5. Америка ҳарбий ҳаво кучларининг бомбардимончи-қирувчи самолётлари 3 ва 4 апрелда Вьетнам Демократик Республикаси осмонига 9 марта бостириб кирди. Франс Пресс агентлигининг мухбири Вьетнамдаги Америка қўмондонлиги вакилининг гапларига асосланиб, шу тўғрида Сайгондан хабар беради. Америка самолётлари демилитарлаштирилган зонанинг шимолида Вьетнам Демократик Республикасининг районларини ўққа тутди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

ХАНОЙ, 5 апрель. (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарварлари америкалик агрессорларга ва уларнинг қўғирчоқларига қарши муваффақиятли жанг операцияларини давом эттирмоқдалар.

Сайгондан олинган маълумотларга қараганда, Куангчи вилоятида душманнинг яна иккита ҳарбий базаси, шу жумладан Куангчидан 13 километр ғарби-жанубда жойлашган йирик «Энн» базаси яксон қилинган. Душман қўшинлари бу вилоятда жами 14 ҳарбий базадан чиқиб кетишга мажбур бўлдилар. Ватанпарварлар Донгх остоналарида олиб борилган шиддатли жанглар давомида душманнинг кўпгина солдат ва офицерларини сафдан чиқардилар ва 140 га яқин кишини асир олдилар.

Вилоятнинг маркази бўлган Куангчи шаҳри қуршаб олинди. Шаҳардан уч километр жанубда, шунингдек Донгхдан беш километр шарқи-шимолдаги денгиз соҳилида қаттиқ жанглар давом этмоқда. АҚШ 7-флотининг бир неча кемаси қўғирчоқ қўшинларга ёрдам бериб, Кнавьет дарёсининг қуйилиш жойига ўтдилар. Аммо ватанпарварлар тўплардан қаттиқ ўқ ёғдириб, уларни Тонкин кўрфазига қайтишга мажбур этдилар.

Контум вилоятида Сайгон армиясининг базасига қаттиқ ҳужум қилинган эди. Бу ерда душман аскарларидан 70 киши ўлдирилди ва ярадор қилинди.

АРГЕНТИНАДА НОРОЗИЛИК НАМОЙИШИ

БУЭНОС-АЙРЕС. 5 Полиция ва қўшинлар Аргентинанинг Мендос шаҳрида ўтказилган намойиш қатнашчиларини тарқатиб юборди. 15 минг киши қатнашган бу намойиш мамлакатда нарх-навонинг кўтарилишига қарши, биринчи навбатда электр энергияси ҳақининг уч юз процент кўпайтирилишига қарши норозилик билдириш юзасидан Аргентина умуммеҳнат конфедерациясининг даъвати билан уюштирилган эди.

Маҳаллий мактабларнинг ўқитувчилари намойишчиларни қўллаб-қувватладилар. Ўқитувчилар иш ҳақининг оширилишини ва ўқув программасининг қайтадан кўриб чиқилишини талаб этиб, иш ташладилар.

Дастлабки маълумотларга қараганда, 1 киши ўлдирилган ва 10 киши жароҳатланган.

АМЕРИКА ЁШЛАРИНИНГ ЭЪТИРОФИ

НЬЮ-ЙОРК. 5. Мичиган университети қошидаги махсус илмий-тадқиқот марказининг хабар беришича, АҚШда ишсиз ёшлар ҳамда ҳарбий хизматчилар ўртасида наркотик дориларни истеъмол қилиш жуда кенг тарқалган. Берилган саволларга жавоб қайтарган ишсиз йигит-қизларнинг 46 проценти наркотик дорилар истеъмол қилишларини тан олганлар. Берилган саволларга жавоб қайтарган ёш ҳарбий хизматчиларнинг 41 проценти наркотик дориларни истеъмол қилишларини тан олганлар.

● БОЛГАРИЯ. Фан ходимлари мамлакат қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқдалар. Улар экономика олдида турган кўпгина муҳим проблемаларни муваффақиятли ҳал этмоқдалар. Суратда: алоқа илмий-текшириш институтининг бир группа ходимлари янги тадқиқот устида.

Централфото—ТАСС.

ПЕРУДА ТАБИИЙ ОФАТ

ЛИМА, 5. Перунинг жанубида бўлиб ўтган жала тоғлиқ районларда кўплаб ўпирилишлар ва кучли сув тошқинига сабаб бўлди. Каньете дарёсининг суви тошиб кетганлиги сабабли 40 дан ортиқ қишлоқни сув босган. Дастлабки маълумотларга кўра, табиий офат натижасида ҳалок бўлган кишиларнинг умумий сони 120 кишига етган, 300 мингдан ортиқ киши бошпанасиз қолган.

Ҳукумат зарар кўрган районларга ёрдам бериш учун шошилинч чоралар кўрмоқда.

ТОШКЕНТ МЕТРОСИ ҚУРИЛИШИДА

Проходкачи В. М. Вергейчик.

Проходкачи А. И. Шамин.

Шу йилнинг 24 февралида республикамиз пойтахтидаги яна бир улкан қурилишга киришилди. Мамлакатимизнинг энг кенжа гўзал ва кўркам ер ости пўлат магистралини бунёд этиш йўлида дастлабки одим ташланди.

Бутун мамлакатимизнинг турли бурчакларидан келган кўпмиллатли мутахассислар коллективи метрони белгиланган муддатларда фойдаланишга топшириш учун ҳозирданоқ қизгин кураш бошлаб юбордилар. Метронинг уч станцияси — Муқимий, Комсомол ва Октябрь революцияси номли сквер станцияларини республикамиз ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллик байрами тантаналаригача битказиш ҳақидаги ўз мажбуриятларини шараф билан бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Муқимий станцияси районида бевосита метро тоннелини қуришга кириш учун ёрдамчи тик ствол қуриб бўлинди.

Тошкент метроси қурилишида минглаб — бинокорлар иштирок этадилар. Бунёдкорлар сафига янги-янги ишчи-хизматчилар келиб қўшилишяпти. Улар орасида метро қурилишларида ишлаб, катта тажриба орттирган мутахассислар анчагина бор. Ўртоқ А. Чупин ана шундай тажрибали метро қурувчилардан. У Тошкент метроси қурилишида иштирок этадиган иккинчи тоннель отрядида проходкачилар бригадасига раҳбарлик қилмоқда. Моҳир бригадир ишни пухта ташкил этганлиги учун у бошчилик қилаётган проходкачилар коллективининг иш натижаси баракали бўлмоқда.

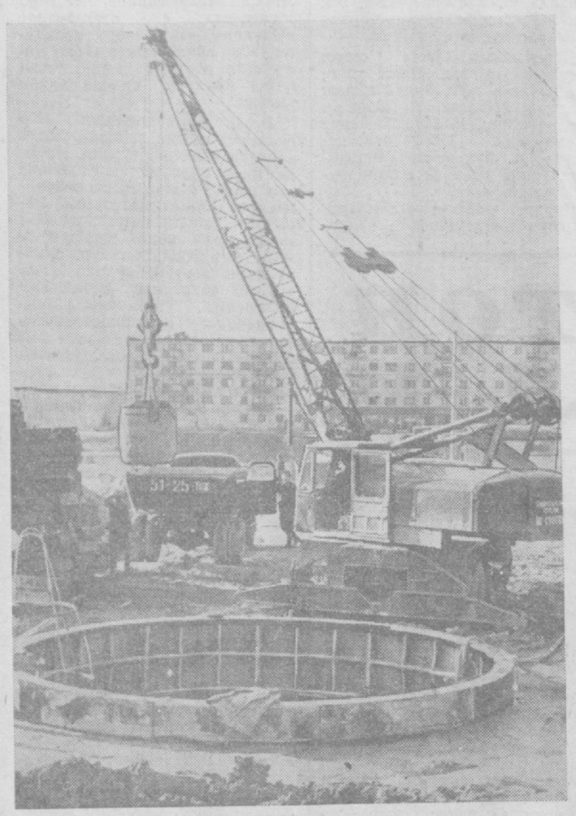

Метро қурилишида иштирок этиш хоҳишини билдирган кўплаб бунёдкорлар дастлабки кунлардан бошлаб унумли ва сифатли меҳнат қилмоқдалар. Тажрибали проходкачи К. Зимарин, унинг касбдошлари В. Вергейчик, А. Шамин ўртоқлар ва бошқа ўнлаб-юзлаб, қурувчилар шулар жумласидандир.

Тоннелни қуриш учун зарур бўлган жуда кўп асбоб-ускуналар қардош республикалардан пешма-пеш келиб турибди. Бунёдкорлар ихтиёридаги экскаваторлар ва бошқа қудратли кончилик агрегатлари сони кундан-кунга ортмоқда. Бу машина-механизмлар метро қурилишини тез ва соз олиб боришга ёрдам беради.

МУҚИМИЙ станцияси районида ковланган ёрдамчи тик ствол. Метро тоннелини проходка қилиш ишлари шу ердан бошланган.

В. ТАРАН фотолари.

Проходкачи К. М. Зимарин.

Проходкачилар бригадаси бошлиғи А. А. Чупин.

Спорт

БЕРЛИНДА ДУРАНГ

Кубок эгалари кубоги учун Берлиннинг «Динамо» коллективи билан Москва динамочилари ўртасида бўлган биринчи ярим финал ўйини 1:1 ҳисобида тугади. Биринчи бўлимда ҳисоб очилмади. Танаффусдан сўнг Еврюжихин майдон эгалари дарвозасига тўп киритди. Учрашув тугаши олдидан немис футболчилари 11 метрли штраф зарбасини тепиб, мағлубиятдан қутулдилар. Жавоб учрашуви Москвада бўлади.

«СПАРТАК» ТЎРТИНЧИ

«А» класси иккинчи группасининг шарқий зона командалари мамлакат биринчилиги мусобақаларини тамомладилар. Тошкентнинг «Спартак» хоккейчилари сўнгги учрашувни Омскнинг «Локомотив» командаси билан ўтказиб, уч очко олдилар. Бу учрашувларда 2;2 ва 7:3 ҳисоблари қайд қилинди. Мамлакат биринчилигида дастлабки йил иштирок этган спартакчилар 52 та учрашувдан 69 очко тўплаб, турнир жадвалида тўртинчи ўринни эгалладилар. Группада ғолиб чиққан Олмаотанинг «Автомобилист» коллективи келгуси мавсумда биринчи группада ўйнаш ҳуқуқини олди. Иккинчи ўринни Чебаркулнинг «Звезда» командаси ва учинчи ўринни Новосибирск армиячилари эгалладилар.

Тошкент спартакчилари мавсумни тамомлаган бўлсалар ҳам мусобақаларни давом эттирадилар. Улар «Юбилей» спорт саройида ўтказиладиган «Тошкент музи—72» турнирида олий лига командалари билан куч синашадилар. Бу мусобақа 11—18 апрель кунлари бўлади.

ЛАЗАРЕНКО ЯНА ПЕШҚАДАМ

Қишлоқ шашкачи аёллари ўртасида мамлакат чемпионатининг бешинчи турида пешқадам Т. Гамхиташвили дастлабки мағлубиятга учради. Уни Литва вакили мастерликка номзод О. Дабульскене енгди. Шундан сўнг «Урожай» жамияти аъзоси А. Лазаренко спорт мастери Л. Агафоновани мағлуб қилиб, биринчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди. «Пахтакор» жамияти аъзоси К. Ан билан Н. Иванико («Урожай») учрашуви бўлмади.

Беш турдан сўнг А. Лазаренко тўрт очко тўплаб, яна олдинга ўтиб олди. Т. Гамхиташвили ва О. Дабульскене ундан кейинда боришмоқда.

„ЗАПОРОЖЕЦ“ ИЗИДАН...

БОТИРНИНГ БОТИРЛИГИ

Инкассаторлар машинаси ташлаб кетилганлиги, машина ичида К. В. Корешков жасади қолганлиги, ўғриларнинг уччалови «Запорожец» машинасига ўтириб қочганлиги умуман маълум бўлса ҳам, уларнинг қай томонга кетганлиги, бошқа машинага ўтирдиларми, йўқмилиги калаванинг учини чувалаштириб юборди. «Запорожец» машинаси рангини кўрган гувоҳлар бўлса ҳам унинг, номери қандай эканлигини ҳеч ким айтиб беролмасди. Ўғриларни «Запорожец» машинасида қочиб кетаётганлигини кўриб қолган «Победа» машинасининг шофери уерда уч киши ўтирган эди, машинани ҳайдаб кетаётган киши уни қувиб ўтмоқчи бўлганда машинаси «Победа»га тегиб қирилганлигини айтган эди.

Ёнбоши қирилган «Запорожец» машинаси Тошкентдек шаҳри азимда битта-иккита деб ўйлайсизми.

Жиноятчиларни қидириб топиш ва қуролсизлантириш зарур эди.

Буни осонликча бажариш қийин эди, албатта. Чунки, асосли далиллар, гувоҳлар, аниқ белгилар кам эди. «Победа» шоферининг кўрсатмасидан бўлак ушлаб оладиган бирор нарса йўқ эди-да. Жиноят қидирув бўлимининг ходимлари олдида жуда масъулиятли, шу билан бирга зудлик билан бажарилиши зарур бўлган катта вазифа турарди.

Воқеа содир бўлиб ўтган алоқа бўлими ёнида Хачиян «иш»нинг боришини кузатиб турар, агар ташқаридан шерикларига бирор ҳужум бўлса, у оч бўридек ташланиб, ҳамтовоқларини сақлаб қолиши керак эди.

(Боши газетанинг 6 апрель сонида).

Инкассаторлар машинаси жўнади. Ярадор Ермачковни Абдурашид Қаҳҳоров ўз машинасига ўтказиб уни қувиб кетди. Хачиян ҳар эҳтимолга қарши унинг орқасидан қорама-қора борар, агар Абдурашид шерикларига етиб олиб, ҳужум қилгудек бўлса, қуролни ишга солишга тайёрланиб олган эди. Ўғрилар бошқараётган инкассатор машинаси кўздан йўқолганда, Абдурашид Хачияннинг бу «иш»га алоқадорлигини мутлақо билмаган ҳолда ундан «ёрдам» сўрагани келаётганда ҳам Хачиян човут солишга тайёрланиб турган эди. Бордию, Абдурашид бирор нарсани сезиб, уни ушламоқчи бўлганда, балки...

Дастлабки аҳвол шунақа эди. Хачиян «балиқни сувга ташладилар» дегандек, дарров шериклари орқасидан жўнаб қолди. Ундан уёқдаги воқеа сиз ҳурматли газетахонларга маълум.

Энди Хачияннинг машинасини топиш, қўлга тушириш вазифаси турарди.

«Победа» машинасига урилиб кетган белгига эга «Запорожец»ни қидириш бошланди. ГАИ ходимларига жуда қисқа муддатда бу ишларни бажариш топширилди. Улар Тошкент шаҳри ва унга туташ районлардаги уч мингдан ортиқ «Запорожец»ни кўздан кечириб чиқишди. Кеча-кундуз тинимсиз қилинган ҳаракат, елиб-югуриш ниҳоят муваффақиятли якунланди. «Запорожец» машинаси ҳақиқатан ҳам Абдурашид билмай тўхтатган Хачиянники эканлиги аниқланди. Шу билан бирга унинг шериклари Шокир Каримов, Валерий Гусманлар ҳам қўлга тушди.

Ашаддий босқинчи ўғрилар ҳибсга олинди. Афтидан бу безори группалар шуларнинг ўзидан иборат эмас эди. Шаҳарда худди шунга ўхшаш воқеалар ҳам бўлиб турган эди. Лекин ҳаракатлари улардан фарқ қилар, дадилроқ эди.

Қиш кунларининг бири, 72-алоқа бўлимида одамлар гавжум. Шу бино ичига жойлашган омонат кассада ҳамма ўз иши билан машғул. Шу пайт эшик тарақлаб очилади. Хонага уч киши кириб келади. Уларнинг ҳаракатидан хонадагилар ҳангу-манг бўлиб қоладилар. Биринчи бўлиб кирганн «қирқма» милтиқдан дераза ойнасига ўқ узиб, омонат касса ходимларини ҳам, турган кишиларни ҳам саросимага солиб қўяди. Бу билан улар ҳаммани чўчитиб, «кўпчилик турган жойда ҳам биз бемалол ўз ишимизни бажараверамиз, қани бирортанг яқинлашиб кўрчи», ишорасини қилмоқчи бўладилар. Хонада ўқ узилиб, одамлар қўрқувдан нима қилишларини билмай турганда ваҳимани яна кучайтириш учун анови иккитаси ҳам пичоқларини яланғочлаб, ҳужумга отланадилар.

Ўзларича қулай пайт бўлганлигига қаноат ҳосил қилган ўғрилар шундан кейин омонат касса ходимларидан безбетларча, қурол ўқталиб туриб, жами пулни ва сейф калитини талаб қиладилар. Улар турган одамларга, касса ходимларига ўшқириб:

— Бирортанг қимирлай кўрма, жонингда қасдинг бўлса ўзинг биласан, дейдилар ва «иш»га киришмоқчи бўладилар.

Кўпчилик қатори омонат кассага ўз юмуши билан келган ва бўлаётган воқеани кузатиб турган гражданин Ботир Тиллаев ҳали хонада ўқ узган Белошенко қўлига зарб билан уриб, ушлаб турган «қирқма» милтиғини тушириб юборади ва у билан олиша кетади. Ботирнинг ботирлигидан руҳланган бошқа кишилар ҳам дадиллашадилар. Ўғрилар эса типирчилаб қоладилар ва олдинма-кейин ташқарига қочадилар...

Ташқарида уларни «Волга»да Артёмова кутиб турарди. Сал ўтмай машина ғойиб бўлади.

Ботир Тиллаев «қирқма» милтиқни милицияга келтириб топширади.

«Ов»ларидан ажраб, алам қилиб қолган талончилар «иш»ни бошқатдан бошлашга тайёргарлик кўрадилар, тезроқ бирор қулай жойни мўлжаллайдилар.

Шу йил 11 мартда Семашко кўчасига жойлашган 50-алоқа бўлимига ўғрилар группаси бостириб киради. Улар бу ерга «Главташкентстрой»нинг 2-автобазасига қарашли «ЗИЛ-555» маркали машинада келадилар. Алоқа бўлими ёнига келиб тўхтаган машина номерларига лой чаплаб ташланган бўлади. Аммо унинг мотори ҳаракатда эди. Ўғрилар алоқа бўлими хонасига кириб, уердаги пул, заем облигациялари, лоторея билетларини олиб қочадилар ва Бондаренко ҳамда Морозов яшаб турган уйга келтириб бўлиб олишмоқчи бўлади.

Улар кетига жиноят-қидирув бўлимининг ходимлари тушадилар. Ашаддий босқинчи бўлиб қолган бу безорилар ҳар хил қуроллар билан иш кўришларини улар билиб, шунга яраша тайёргарлик кўрадилар.

С. МАҲКАМОВ.

(Давоми бор).

ЖАСУР ЙИГИТЛАР

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) Ботир Тиллаев ва Абдурашид Қаҳҳоров.

АТЕИСТИК СЕМИНАР

Яқинда Октябрь район партия комитети Республика илмий атеизм уйи ва «Ўзбекистон фанлар академиясининг фалсафа ва ҳуқуқ институти билан ҳамкорликда бир кунлик илмий-атеистик семинар ўтказди.

«Восток» клубида бўлиб ўтган бу семинарда фалсафа фанлари кандидати Н. Саидов «Ҳозирги замон шароитида илмий атеистик пропаганданинг таъсирчанлигини оширишнинг баъзи масалалари» деган темада лекция ўқиди. Докладчи семинар қатнашчиларига атеистик пропаганданинг форма ва методлари ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Шунингдек, семинарда фалсафа фанлари кандидати М. А. Усмонов, фалсафа ва ҳуқуқ институти илмий ходими М. Масолиевлар ҳам қизиқарли лекциялар ўқишди.

Ю. АҲМАДЖОНОВ.

ТАБИАТ ОЛАМИДА

АСАЛАРИ ВА РЕНТГЕН НУРИ

Асалари заҳрининг киши организмига таъсири яхши ўрганилган, деб ҳисобланарди. Аммо, инглиз олимлари бу заҳарнинг яна бир хусусиятини аниқладилар — у тирик организмларни рентген нурларининг зарарли таъсиридан сақлай олар экан.

Бу янгилик қуйидагича исботланди. Бир тўда сичқонга асалари заҳаридан олинган мелитин моддаси юборилди. Бошқа тўдасини эса шундайлигича кузатишди. Ҳар икки тўдага уларни ҳалок қиладиган миқдорда рентген нури юборилди. Шунда, мелитин таъсир эттирилган сичқонларга бу нур ҳеч бир таъсир қилмади, қолганлари эса тезда нобуд бўлди.

ТЕЗ ЎСУВЧИ ДАРАХТ

Эдинбург яқинидаги ўрмон лабораториясида қисқа муддат ичида ғоят тез ўсиб, одатдаги дарахтларга нисбатан анча кўп ёғоч олиш имконини берадиган дарахтлар танланиб, кўпайтирилмоқда.

Шотландия олимлари шу тарзда одатдагидан 25 процент кўп сифатли ёғоч олиш имконини берадиган, турли хил конструкцияларда қўллаш мумкин бўлган арча дарахтини ўстиришга муваффақ бўлдилар. Европада ва Японияда ўсадиган лиственница дарахтлари пайванд қилинганида эса улардан олинадиган ёғоч миқдори 180 процентга кўпайди.

МИТТИ ҚОБОНЛАР

Бундан неча ўн йиллар муқаддам катталиги 20—30 сантиметр келадиган митти қобонлар Ҳимолайнинг жанубий ёнбағирларида кўплаб учраган. Аммо кейинчалик улар йўқолиб кетган, деб ҳисобланарди. Яқинда улардан 12 нафари Ҳиндистон шарқи-шимолидаги Ассом штатида топилиб қолди. Табиатни муҳофаза қилиш жаҳон фондининг илтимосига кўра, урчитиб кўпайтириш мақсадларида митти қобонлар шу жойдаги қишлоқ хўжалик станциясига топширилди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
11 АПРЕЛДАН 18 АПРЕЛГАЧА
ОЛИЙ ЛИГА КОМАНДАЛАРИ ИШТИРОКИДА
«ТОШКЕНТ МУЗИ-72»
II ТРАДИЦИОН ТУРНИРИ ЎТКАЗИЛАДИ
ТУРНИР КАЛЕНДАРИ

11 апрель кундуз соат 3 да
«КРИЛЬЯ СОВЕТОВ» (Москва) — «СПАРТАК» (Москва)
кеч соат 7 да
«ХИМИК» (Воскресенск) — «СПАРТАК» (Тошкент)

12 апрель кундуз соат 3 да
«СПАРТАК» (Тошкент) — «ТОРПЕДО» (Горький).
кеч соат 7 да
«ТРАКТОР» (Челябинск) — «ХИМИК» (Воскресенск)

13 апрель кундуз соат 3 да
«КРИЛЬЯ СОВЕТОВ» (Москва) — «ТРАКТОР» (Челябинск)
кеч соат 7 да
«СПАРТАК» (Москва) — «ТОРПЕДО» (Горький)

14 апрель кеч соат 7 да
«СПАРТАК» (Тошкент) — «КРИЛЬЯ СОВЕТОВ» (Москва)

15 апрель кундуз соат 3 да
«ТРАКТОР» (Челябинск) — «СПАРТАК (Москва)
кеч соат 7 да
«ТОРПЕДО» (Горький) — «ХИМИК» (Воскресенск)

16 апрель кундуз соат 3 да
«СПАРТАК» (Тошкент) — «СПАРТАК» (Москва)
кеч соат 7 да
«КРИЛЬЯ СОВЕТОВ» (Москва) — «ТОРПЕДО» (Горький)

17 апрель кундуз соат 3 да
«ТРАКТОР» (Челябинск) — «СПАРТАК» (Тошкент)
кеч соат 7 да
«ХИМИК» (Воскресенск) — «КРИЛЬЯ СОВЕТОВ» (Москва)

18 апрель кундуз соат 3 да
«ТОРПЕДО» (Горький) — «ТРАКТОР (Челябинск)
кеч соат 7 да
«СПАРТАК» (Москва) — «ХИМИК» (Воскресенск)
Билетлар сотилмоқда.
Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7/IV да **Марварид изловчилар**, 8/IV да **Князь Игорь**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/IV да **Парвона**, 8/IV да **Шоҳ Эдип**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/IV да **Ёшликда берган кўнгил**, 8/IV да **Фарғона тонг отгунча**, 9/IV да **Хотинимнинг эри**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/IV да **Дийдор**, 8/IV да **Биринчи бўса**, 9/IV да **Беш кунлик куёв**.

Кино

Венгер бойи — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Омадли жентльменлар — ҲАМЗА номли, «СПУТНИК», (жуфт соатларда), «ДРУЖБА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Она муҳаббати (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Заҳар Беркут — «ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Муҳаббат фожиаси — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Еттинчи фалак — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Россия империясининг тожи ёки яна қўлга тушмас қасоскорлар — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Қочиш — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»
„БАҲОР“ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
9 АПРЕЛЬ КУНДУЗ СОАТ 5 ВА КЕЧ 8 ДА
ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ ВА ЁШ ИЖРОЧИЛАР ИШТИРОКИДА
КАТТА КОНЦЕРТ
ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ, ЖУМАНАЗАР БЕКЖОНОВ, ТАМАРА ЮНУСОВА;
Солистлар: Ҳасан ЙЎЛДОШЕВ, Шерали ЖЎРАЕВ, Азиза ТЎЛАГАНОВА, Собир МАҲКАМОВ, Анбар ЙЎЛДОШЕВ.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
Программани: ҒУЛОМ ТОЖИ-АЪЛОЕВ олиб боради.
Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 03368. ИНДЕКС 64697. Б. 1724.